

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI
Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
www.cna.ro

Autoritate publică
autonomă
Tel.: 00 4 021 3055356
Fax: 00 4 021 3055354
cna@cna.ro

Decizia nr. 365 din 17.05.2023
privind amendarea cu 10.000 lei a S.C. TIP RADIO S.R.L.
SUCEAVA, Str. Mărăști nr. 18, tronson II, bl. 3, et. 1, ap. 3, jud. Suceava
CUI 41918759 Fax: 0230511321 e-mail: office@vivafm.ro

- pentru postul de radio VIVA FM

Întrunit în ședință publică în ziua de 17 mai 2023, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Control - Serviciul Inspecție cu privire la monitorizarea serviciului de programe de radio VIVA FM, difuzat în perioada 14 – 20.03.2023.

Postul de radio VIVA FM aparține S.C. TIP RADIO S.R.L. (licența audiovizuală nr. R 215.9/09.07.1996 eliberată la 05.02.2020 și decizia de autorizare nr. 231.3-5/29.04.2014/29.04.2014 eliberată la 09.04.2020).

În urma analizării raportului de monitorizare și audierii de înregistrări, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. TIP RADIO S.R.L. a încălcat prevederile art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2022, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

Conform prevederilor art. 64 alin. (1) din Codul audiovizualului, în virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

a) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

Consiliul a constatat că edițiile monitorizate ale emisiunii "Tunelul timpului" din 14 și 18 martie 2023 au fost difuzate cu încălcarea prevederilor legale invocate

Redăm din raportul de monitorizare:

- În emisiunea „**Tunelul timpului**” prezentată de Doru George Pascal și difuzată în fiecare zi de marți și sâmbătă de la ora 21:00 sunt aduse în atenție teme și subiecte ce ar explica mai coerent evenimentele de pe scena mondială. În cele două ediții ale emisiunii reverberează două subiecte care fac posibilă o diluare intrinsecă a obiectivului de informare obiectivă a ascultătorului prin îngroșarea doar a unei laturi a subiectului prezentat, părând a conduce auditoriul spre o concluzie trunchiată (vezi mai jos transcrierea fragmentelor din cele două ediții menționate).

În ediția de marți, 14 martie, ora 21:00, este prezentat un subiect referitor la Ucraina:

„După destrămarea Uniunii Sovietice și proclamarea independenței Ucrainei, toate marile companii agricole din lume au făcut totul pentru a pune mâna pe terenurile foarte valoroase din Ucraina, potrivit Magyar Nemzet. Desigur politicienii ucraineni au încercat să împiedice această tendință, au vrut ca pământurile să rămână în mâinile ucrainenilor, însă din 1 iunie 2021s-a produs o schimbare. Volodimir Zelenski a cedat presiunii occidentale, în primul rând americane

prin intermediul FMI și a permis cumpărătorilor străini să achiziționeze proprietăți, nu este surprinzător. Marile companii agricole americane precum și ucrainenii care au sărit în ajutorul lor și care înainte promiteau torul, au cumpărat o treime din terenul ucrainian în câteva luni. Promisiunile privind împrumuturile și referendumurile favorabile nu au avut nici un rezultat, iar în actuala inflație de război profiturile suplimentare intră în buzunarele marilor companii americane, în timp ce Ucraina este complet ruinată, potrivit unui articol publicat de portalul ungar Origo și preluat de ziarul Magyar Nemzet. A ieșit la iveală că aproximativ o treime din terenurile cultivate al Ucrainei sunt deja deținute de companii multinaționale americane. Toate acestea explică temeinic de ce Statele Unite îi sprijină pe ucraineni cu arme. Achiziția de terenuri de către străini în Ucraina a fost pe ordinea de zi de la proclamarea independenței țării în 1991, dar abia în 2019 s-a accelerat, după ce Volodimir Zelenski a venit la putere. Este interesant că în 2001 a fost introdus în țară un moratoriu de 13 ani privind vânzarea terenurilor către străini, iar așa numitul al doilea moratoriu a fost lansat în 2014, notează Origo. Rezultatul acestuia a fost înlăturarea lui Viktor Ianukovici de la putere și astfel, Porosenko a ajuns la cârmă a fost mult mai prietenos cu americanii decât predecesorul său, însă după pierderea Crimeei și a unei părți din Donbas a fost obligat să intre pe o traiectorie forțată. Mai interesant este că unul dintre numerele din 2018 a ediției ziarului economic The Ukrainian Business Journal a alocat 64 de pagini pentru a prezenta posibilității pe care le au străinii în privința agriculturii ucrainene. În revista voluminoasă se regăsesc afirmații precum că Ucraina ar putea hrăni până la 800 de milioane de oameni, dacă se fac investiții potrivite în sectorul agricol. Nu este surprinzător că în primele pagini ale revistei autorii articolelor vorbesc despre necesitatea ridicării moratoriului privind achiziționarea de terenuri, discutată anterior în contextul reformei agricole de succes din Ucraina precum și despre admiterea capitalului străin. De asemenea, nu a fost nici o surpriză că revista a fost publicată în limba engleză. Publicația mai precizează că marile scheme de creditare ale marilor bănci americane Morgan și Citybank pot ajuta micile ferme ucrainene. Analistii au prezis la acea vreme că dacă moratoriul funciar nu va fi ridicat, economia ucraineană se va prăbuși până în 2020, fără ajutor extern. În publicație, experți occidentali au recomandat cum ar trebuie construită o companie agricolă de succes. Pe 4 martie 2021 Roman Grescenko, ministrul pentru politici agrare și alimentație din Ucraina a vorbit într-un articol de amploare publicat pe site-ul organizației think-tank Atlantic Council aparținând sferei de interes a lui George Soros despre avantajele privatizării terenurilor pentru țară, desigur el nu a spus nimic despre pericolele ce se ascund în lăsarea terenurilor ucrainene în mâini străine, mai mult a susținut că toată lumea va câștiga din vânzarea terenurilor. În plus, a susținut că reforma agrară va ajuta la ascensiunea ucrainenilor obișnuiți și nu a miliardarilor țării și că Ucraina va putea hrăni întreaga lume după reforma de succes. De atunci, timpul a dovedit clar că articolul ministrului a servit doar scopului de a fundamenta un punct de vedere ideologic trecerea în mâinile americane a suprafețelor de terenuri ale Ucrainei. Ministrul agriculturii a promis de multe ori că va organiza referendum despre noua lege funciară, dar până acum nu a avut loc acest referendum, ba mai mult în actuala situație de război nici nu se poate aștepta la un referendum în Ucraina, unde de altfel aproape toate partidele de opoziție au fost interzise explică portalul ungar Origo. Potrivit unor surse, companiile multinaționale gigantice și investitorii și fundațiile din spatele lor dețin 28% din terenurile arabile ucrainian, dar și alte surse mai modeste vorbesc despre câteva milioane de hectare. Trecerea terenurilor ucrainene în mâini străine a fost solicitată de Departamentul de stat USA, FMI, Banca Mondială. Ucrainenii s-au opus mult timp până când a venit Zelenski. În urmă cu 7 ani George Soros a spus despre Ucraina, eu sunt gata, există idei de investiții concrete, de exemplu în agricultură și în proiectele de infrastructură, aș contribui cu miliarde de dolari, acestea trebuie să producă profit, fundația mea va beneficia de asta. După afirmația asta a lui George Soros, organizațiile pseudo-civile apropiate miliardarului american au lansat o serioasă campanie media pentru a ridica cât mai curând moratoriul privind achiziționarea de terenuri în Ucraina, iar exercitarea presiunii a avut succes deoarece la 1 iulie 2021 s-a deschis drumul în fața străinilor pe piața funciară din Ucraina. Desigur, promisiunile anterioare nu au adus nimic. Mici fermieri și ucrainenii obișnuiți nu au primit nici un ajutor de la companiile multinaționale și marile bănci americane mai menționează Origo. În timp ce în ultimele decenii, marile puteri s-au luptat între ele pentru aur sau petrol, în viitor nevoile de bază precum apa sau terenurile agricole vor fi în

centrul conflictelor, a declarat pentru ziarul Magyar Nemzet analistul institutului ungar Nezopond, Rejok Christian Erdelyi. Potrivit specialistului din cauza încălzirii globale și a schimbărilor climatice terenurile agricole de înaltă calitate vor fi o comoară tot mai importantă. De ce sunt companiile americane interesate de terenul agricol ucrainian aflat la mii de kilometri distanță. Așa numitul cernoziom sau pământul negru este cel mai valoros din lume. Prețul lui rivalizează încet, încet cu cel al aurului. De-a lungul istoriei, mulți au vrut să pună mâna pe aceste terenuri, însă acum se pare că primii vor fi americani. Datorită tranzacțiilor, companiile gigantice de peste mări își pot consolida interesele lor în Ucraina pentru o lungă perioadă de timp în domeniul producției, procesării și exportului, iar astfel, pot obține profituri uriașe”

- În ediția emisiunii „**Tunelul Timpului**” din data de 18 martie, ora 21:00, prezentatorul Doru George Pascal introduce în spațiul mediatic local din nou despre Ucraina:

„Un articol publicat pe 2 ianuarie 2017 în revista americană globalistă „Politico” ne arată implicarea USA la nivel oficial în confruntarea dintre Ucraina și Rusia cu mult înainte de primele rachete trase pe 24 februarie 2022. Materialul este însoțit și de o înregistrare video foarte sugestivă. Oricine citește acest articol încetează să mai susțină că invazia Ucrainei a fost o nebunie de a lui Putin. Dialogul dintre doi senatori americani aflați în vizită de lucru arată cât se poate de sugestiv politica războinică a Statelor Unite la granița Rusiei și sprijinul fără echivoc a Casei Albe în toți ani de conflict sângeros de după 2014 când Rusia a anexat Crimeea drept răspuns la lovitura de stat numită „Euromaidan”. Aflați în prima linie a războiului din Ucraina senatorii americani John McCain și Lindsey Graham și-au exprimat un sprijin puternic pentru pușcașii marini ucraineni și l-au criticat dur pe președintele rus Vladimir Putin, subliniind prăpastia dintre republicanii din Congres și președintele ales, Donald Trump în ceea ce privește politica față de Rusia se arată în articolul din Politico. Iată doar una dintre cauzele pentru care Trump a fost atacat non stop de mass media, în timp ce republicanii și democrații din Congres își manifestau sprijinul bipartizan larg pentru Ucraina. De remarcat că acordul mediat de Germania și Franța, numit Minsk 2 nu a fost niciodată pus în aplicare, iar președintele Porosenko cât și succesorul Zelenski par să fie puternic încurajați de americani să încalce respectivul acord care ar fi putut aduce pacea. Pușcașii marini ucraineni cu care senatorii americani s-au întâlnit în ianuarie 2017 fuseseră dislocați în Shyroke, un sat situat la est de orașul port strategic Mariupol, de la Marea Azov. Localitatea Shyroke fusese distrusă în mare parte în lupte violente în prima jumătate a anului 2015 și este crucială pentru efortul Ucrainei de a se apăra de o potențială invazii, au consemnat jurnaliștii de la Politico. Așadar se vorbește despre invazie cu mulți ani înainte de 2022. În 2014, după „Euromaidan” acțiunea Ucrainei în parteneriat cu Statele Unite au făcut tot posibilul ca să provoace reacția Rusiei. Vizita congresmenilor din ianuarie 2017 a fost picătura vizibilă dintr-un ocean de instigări, epurări etnice și bombardamente în zone civile menite să rupă definitiv ruso-ucrainene și posibilitatea ajungeri la un compromis în zonele locuite de ruși. Senatorul Lindsey Graham în fața brigăzii 36 de pușcași marini ucraineni și a președintelui Porosenko frecându-și mâinile de parcă ar fi urmat să primească premiul Nobel pentru pace spunea „Admir faptul că veți lupta pentru patria voastră, lupta voastră este lupta noastră, 2017 va fi anul ofensivei, cu toții ne vom întoarce la Washington și vom insista asupra cauzei voastre împotriva Rusiei, ajunge cu agresiunea rusă. Este timpul ca ei să plătească un preț mai mare, lupta noastră nu este cu poporul rus, ci cu Putin. Promisiunea noastră față de voi este de a duce cauza voastră la Washington, de informa poporul american despre curajul vostru și de a prezenta lumii dosarul împotriva lui Putin. Se înțeleg cuvintele senatorului Graham este timpul ca ei rușii să plătească un preț mai mare, mai explicit decât atât nici că ar fi putut spune. Statele Unite au pregătit ani în șir invazia lui Putin, provocând-o prin toate mijloacele posibile. Senatorul McCain, fost candidat republican la președinția Statelor Unite și prizonier de război în Vietnam la completat pe Graham spunând „Cred că veți câștiga, sunt convins că veți câștiga și vom face tot ce putem să vă oferim tot ceea ce aveți nevoie pentru a câștiga. Am reușit nu datorită echipamentului, ci datorită curajului vostru așa că vă mulțumesc, iar lumea vă urmărește și lumea vă urmărește pentru că nu îi putem permite lui Vladimir Putin să reușească aici pentru că dacă reușește aici, va reuși și în alte țări. O recunoaștere sinceră a ajutorului furnizat de Statele Unite în echipamente militare cu mult înainte de februarie 2022. Trebuie să îl învingeți pe Putin cu

armele noastre, cu banii noștri, altfel măcelarul va ajunge la Paris și Berlin. Se observă aceeași propagandă ieftină pe care NATO o flutură și după izbucnirea războiului, un fals mesaj menit să îi aburească pe mult prea numeroșii cetățeni ignorați din Europa și Statele Unite. Jurnaliștii de la Politico nu au ezitat să arate și cât de nocivă este politica lui Trump față de Rusia, în condițiile ingerinței lui Putin în alegerile din Statele Unite, minciună sfruntată cu sprijinul FBI devalată recent de mass media. Trump și-a exprimat dorința de îmbunătății relațiile cu Rusia și a lăudat decizia lui Putin de a nu răspunde unor runde de sancțiuni impuse de administrația Obama, în legătură cu presupusa piraterie informatică a Rusiei și interferența în alegerile prezidențiale americane. Așadar, există încă o confirmare fără tăgadă a faptului că Statele Unite au pregătit din timp armata ucrainiană, au susținut-o după 2014 cu fonduri și armament, au menținut în permanență legătura cu oficialii de la Kiev și în final au provocat invazia Rusiei din februarie 2022 cu unicul scop admis de cei doi senatori de a schimba regimul Putin. Chiar dacă mass media pretinde cu totul altceva, faptele vorbesc de la sine și nu pot fi șterse cu buretele, oricât ar încerca unii să rezume poveste la sintagma Rusia e agresorul, Ucraina victima”

(pentru accesarea articolului invocat din revista Politico vezi link:

<https://www.politico.eu/article/us-senators-praise-ukrainian-marines-slam-vladimir-putin-russia-john-mccain-lindsey-graham/>)

Analizând raportul de monitorizare și audiind înregistrări ale edițiilor emisiunii “Tunelul timpului” difuzate în 14 și 18 martie 2023, din al căror conținut este redat spre exemplificare, membrii Consiliului au constatat încălcarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului și ale art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului.

În esență, Consiliul a reținut că în cadrul acestor ediții, în contextul subiectului de interes public despre situația din Ucraina, nu a fost asigurată informarea imparțială, echilibrată și nu au fost prezentate puncte de vedere opuse pentru a favoriza libera formare a opiniilor, așa cum dispun normele legale invocate.

Astfel, în cadrul celor două ediții, pornind de la unele articole publicate în presa scrisă și cea din mediul online, publicului i-au fost prezentate informații potrivit cărora SUA ar avea un interes ocult în crearea conflictului armat din Ucraina și asupra terenurilor agricole din această țară, prezentatorul optând în preluarea acelor articole care corespundeau concluziei sale, exprimate, în sinteză: „Chiar dacă mass media pretinde cu totul altceva, faptele vorbesc de la sine și nu pot fi șterse cu buretele, oricât ar încerca unii să rezume povestea la sintagma Rusia e agresorul, Ucraina victima”. În atare situație, Consiliul a constatat că, în cadrul celor două ediții, în care a fost abordată tema despre Ucraina, care este una de interes general pentru public, acestuia nu i-au fost prezentate și informații alternative, opuse, lipsindu-l astfel de alte puncte de vedere, care ar fi fost necesare în formarea propriei percepții asupra informațiilor aduse la cunoștință. În aceste condiții, Consiliul a concluzionat că radiodifuzorul nu și-a îndeplinit obligația legală instituită de dispoziția art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, în sensul de a asigura informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor. Aceasta deoarece nu a existat un echilibru al punctelor de vedere în legătură cu tema de interes general adusă în discuție, lipsind astfel publicul de a primi informații complete, pentru a favoriza libera formare a opiniilor. Totodată, din această perspectivă, Consiliul a mai stabilit că o asemenea abordare a contravenit și principiului reglementat la art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului, în sensul căruia informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

În calitate de garant al interesului public, Consiliul consideră că informarea corectă, imparțială și echilibrată a publicului este o condiție esențială în desfășurarea unui program audiovizual, date fiind importanța și impactul major pe care le are în rolul său de informare. De asemenea, cu privire la etica jurnalistică, în Rezoluția nr. 1003/1993 Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei precizează că presa este obligată să se

supună unor principii etice, ferme, prin care se garantează libertatea de exprimare și dreptul fundamental al cetățeanului de a primi informații corecte și opinii sincere, iar difuzarea informațiilor să fie bazată pe adevăr și imparțialitate în prezentare, descriere, narare.

Pentru aceste considerente, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 10.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de sancționare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul dispozițiilor art. 90 alin. (1) lit. h) și alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor art. 15 din aceeași lege,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. TIP RADIO S.R.L. (licența audiovizuală nr. R 215.9/09.07.1996 eliberată la 05.02.2020 și decizia de autorizare nr. 231.3-5/29.04.2014/29.04.2014 eliberată la 09.04.2020 pentru postul de radio VIVA FM) se sancționează **cu amendă de 10.000 lei** pentru încălcarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2022, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2: În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3: Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite pe post, în următoarele 24 de ore de la comunicare, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 06.00-14.00, din care o dată în principală emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 10.000 lei postul de radio VIVA FM, deoarece în cadrul edițiilor emisiunii ”Tunelul timpului” difuzate în 14 și 18 martie 2023, în contextul subiectului de interes public despre situația din Ucraina, nu a fost asigurată informarea imparțială, echilibrată și nu au fost prezentate puncte de vedere opuse pentru a favoriza libera formare a opiniilor, așa cum dispun articolele 3 și 64 din legislația audiovizuală.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul Juridic,
Reglementări și Relații Europene
Șef serviciu Ciobanu Dumitru